

Manifest voor een watercoalitie

Waar het water iedereen welkom heet

Onze ambitie: een stad waarin openwaterzwemmen ruimte biedt aan veiligheid, sociale verbinding en respect voor natuur en omgeving. Een stad waarin schoon en levend water uitnodigt tot natuurbeleving, ontmoeting, beweging en recreatie — voor iedereen.

Het vertrekpunt

Water is van grote historische waarde voor de identiteit van onze stad, waar we zo trots op zijn. Denk aan de lakenindustrie, de Watergeuzen, het Rijn-Schiekanaal en de prachtige grachten en singels waarin Leidenaren vroeger leerden zwemmen. Ook vandaag de dag vormt water een vitaal onderdeel van het stedelijk leven. Denk aan de lachende kinderen die in de zomer verkoeling zoeken, de jongeren die elkaar ontmoeten in het plantsoen, de prachtige zwemevenementen en de ouderen die hun eigen aquagym organiseren. Toch dreigen deze rijke geschiedenis en traditie te verwateren. De aandacht gaat vaak uit naar wat er mis kan gaan, terwijl we juist moeten kijken naar wat we kunnen winnen en wat we dreigen te verliezen als we de kansen die het water ons biedt onvoldoende benutten.

“Met de vorming van een watercoalitie, het stellen van meetbare doelen en het opstarten van concrete projecten wil Zwemstad Leiden bijdragen aan de realisatie van meerdere zwemlocaties in het Leidse water.”

“Geen zee is ons te hoog”

"Water voor natuur, ontmoeting en beweging."

Door krachten te bundelen, bouwt Zwemstad Leiden aan een watercoalitie die zich inzet voor schoon, veilig en levend water. Een stad waarin iedereen kan meedoen, profiteert van het water en de leefbaarheid voor alle inwoners wordt vergroot. Het Singelpark is een inspirerend voorbeeld van wat samenwerking kan opleveren. Door de krachten van inwoners, organisaties en overheden te bundelen, is een initiatief ontstaan dat boven zichzelf uitstijgt en een belangrijke bijdrage levert aan de leefbaarheid van de stad.

In 2031 geldt Leiden nationaal en internationaal als voorbeeldstad voor schoon, toegankelijk en duurzaam stedelijk water.

Zo verankeren we openwaterzwemmen in de stad en maken we zwemmen in openbaar water op geschikte locaties op een verantwoorde manier mogelijk. Niet als doel op zich, maar als middel om de kwaliteit, leefbaarheid en aantrekkelijkheid van Leiden te versterken.
Openwaterzwemmen is immers meer dan een recreatieve activiteit. Het vormt een graadmeter voor de kwaliteit van de leefomgeving: het vraagt om schoon en gezond water, ruimte voor natuur en recreatie, en heldere afspraken tussen de verschillende gebruikers van het water.

Zwemstad Leiden
#OPENWATERZWEMMEN

Realiseren: samen bouwen aan een watercoalitie

Zwemstad Leiden wil hét platform zijn waar netwerkpartners elkaar vinden. Samen werken we aan schoon, veilig en duurzaam water in de stad.
Dat doen we door verbinding te zoeken, samen te werken, kennis uit te wisselen en concrete initiatieven te ontplooien. Want een waterrijke en leefbare stad realiseren we alleen samen.

Het beoogde netwerk bestaat uit uiteenlopende partijen, waaronder buurtverenigingen, de gemeente, de provincie, het hoogheemraadschap, natuurorganisaties, zwemverenigingen, rederijen en organisatoren van evenementen, zoals de Rapenburgrace en de Speedo Swim-in Leiden.

Iedere partner brengt eigen kennis, ervaring, belangen en mogelijkheden mee. Door deze samen te brengen, creëren we ruimte voor nieuwe ideeën, gezamenlijke oplossingen en concrete resultaten.

Actie: laten we het momentum benutten

Zwemstad Leiden omarmt de visie uit het coalitieakkoord en ziet het momentum rond openwaterzwemmen groeien. Juist nu is het moment om gezamenlijk door te pakken en het succes van morgen werkelijkheid te maken. Om deze ambitie te realiseren, zijn een gedeelde visie, creativiteit en lef nodig. We moeten de openbare ruimte met een open blik durven bekijken en nieuwe mogelijkheden voor het gebruik van het water verkennen. Gezamenlijke inzichten, ideeën en ambities willen we laten samenkomen in de Leidse watervisie. Vervolgens willen we actief bijdragen aan de vertaling daarvan naar concrete plannen en projecten in onze stad.

“We willen zwemmen in de stad. Leiden is een waterrijke stad en daar willen we volop plezier van hebben. We zijn enthousiast over de mogelijkheden om zwemmen in de stad meer ruimte te geven. Daarom verkennen we waar in Leiden zwemmen mogelijk kan worden en betrekken we bestaande initiatieven hierbij.”

Zwemstad Leiden en haar netwerkpartners kunnen hierin een bijzondere rol vervullen. Als burgerinitiatief beschikken we over andere mogelijkheden dan overheden en officiële instanties. We kunnen verbindingen leggen tussen inwoners en organisaties, nieuwe initiatieven aanjagen, signalen uit de samenleving oppakken en partijen bijeenbrengen die elkaar anders misschien niet zouden vinden. Zo vullen we elkaar aan en maken we samen meer mogelijk.

“SAMEN MAKEN WE LEIDEN EEN STAD WAAR HET WATER IEDEREEN WELKOM HEET.”

Inwoners, buurtbewoners en zwemmers

Realisatie van nieuwe zwemlocaties.

Het wegnemen van belemmeringen voor openwaterzwemmen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

Behoud van informele recreatiemogelijkheden in de openbare ruimte. Beperking van geluidsoverlast voor omwonenden.

Goede zwemvoorzieningen, zoals trapjes, bankjes, omkleedcabines en mogelijkheden om zich af te spoelen.

Betere openbare voorzieningen, waaronder voldoende prullenbakken en openbare toiletten.

Schone grachten en singels die uitnodigen tot verantwoord gebruik en recreatie. Veilige en toegankelijke zwemlocaties.

Natuur en natuurorganisaties

Bescherming en versterking van flora en fauna.
Voldoende ruimte voor de natuur om zich ongestoord te ontwikkelen, met bijzondere aandacht voor kwetsbare perioden zoals het broedseizoen.

Een zorgvuldige balans tussen natuurbelangen en recreatief gebruik van het water. Integratie van natuur- en dierenbelangen in de inrichting, het beheer en het gebruik van zwemlocaties.

Structurele verbetering van de waterkwaliteit, ondersteund door realtime monitoring.

Samen met buurtbewoners werken aan schone grachten en singels, zodat zowel bewoners boven als onder water kunnen profiteren van een gezonde en aantrekkelijke stadsnatuur.

Gemeente, provincie en hoogheemraadschap

Samen maken we het verschil. Een actieve burgercoalitie die inwoners, gemeente en organisaties verbindt en nieuwe waterinitiatieven aanjaagt.

Van gedeelde ambitie naar actie. Bundel kennis, betrokkenheid en initiatiefkracht om waterkwaliteit, veiligheid, natuur en recreatie te versterken.

Water als antwoord op hittestress. Veranker water en groene oevers in de warmteadaptatie van Leiden en benut hun verkoelende kracht voor een klimaatbestendige stad.

Water als motor voor leefbaarheid. Maak Leidse wateren en oevers aantrekkelijke plekken voor ontmoeting, beweging, ontspanning en verkoeling.

Pleziervaart, rederijen en waterondernemers

Duidelijkheid over zwemlocaties: Leg helder vast waar zwemmen mogelijk is en waar het vanwege veiligheidsredenen of andere functies van het water niet wenselijk is.

Veiligheid op het water: Bevorder een duidelijke scheiding tussen zwemzones en vaarverkeer, waar dat nodig en mogelijk is. Vergroot de zichtbaarheid van zwemmers

Gerichte communicatie en samenwerking: Informeer pleziervaarders en beroepsschippers actief over de aanwezigheid van openwaterzwemmers en stimuleer onderling overleg. Zorg voor korte communicatielijnen tussen zwemmers, suppers, schippers en andere waterrecreanten.

Heldere afspraken en wederzijds begrip: Verminder onduidelijkheid over de verschillende functies van het water door afspraken gezamenlijk op te stellen, goed te communiceren en waar nodig in goed overleg bij te sturen.

Partners

Wij nodigen inwoners, organisaties, ondernemers en overheden uit om zich aan te sluiten bij de watercoalitie. Samen maken we van Leiden een stad waar schoon en levend water ruimte biedt aan natuur, ontmoeting, beweging en recreatie.

ZWEM STAD LEIDEN

“SAMEN MAKEN WE LEIDEN EEN STAD WAAR HET WATER IEDEREEN WELKOM HEET.”

Zwemstad Leiden
#OPENWATERZWEMMEN

www.stadslableiden.nl/zwemstad